

در زندگی سلام امروز بخوانیم:

روزتان را با این چیزها شروع نکنید

فعالیت بدنی علیه فشار خون

انعکاس درون کودکان روی کاغذ

کودکان نمی‌توانند آن‌چهار اذر ذهن‌شان می‌گذرد، در ست باز گو کنند؛ برای همین در نقاشی‌ها به نمادگرایی روی می‌آورند

طنز / چک سفیدامضای دولت به ضرب وزور!

فقط و فقط

با یک خودکار!

متین شفيعی هنرمندی است که نقاشی‌های رئالیستی چشم‌نوازش با خود کار توجه مخاطبان جهانی را هم جلب کرده است، با او درباره این هنر، راه‌های حرفه‌ای شدن و کسب درآمد از آن و حال خوبی که هنر به زندگی ما تزریق می‌کند، گپ زدیم

روزنامه‌نگار

پرونده

حتماً در شبکه‌های اجتماعی نمونه‌هایی از نقاشی با خود کار یا مداد را دیده‌اید که بدون هیچ نرم‌افزاری، کاملاً با دست آثاری را خلق می‌کنند که به شدت طبیعی و شگفت‌انگیز است؛ بد نیست بدانید یک هنرمند ایرانی هم جزو کسانی است که در بالاترین سطح این جنس کار را ارائه می‌کند. آثار متین شفيعی (۴۱ ساله که از کودکی به نقاشی علاقه داشته، این روزها در اینستاگرام حسابی مورد توجه قرار گرفته، او از جمله کسانی است که به خوبی هنرش را به دیگران منتقل کرده و بین جامعه آورده است؛ هم جنس کارهایش برای بدنه مخاطبی این هنر جذاب است، هم اهتمام زیادی به آموزش دیگران دارد. در این پرونده سراغ اورفتیم تا بدانیم چطور هنرش را توسعه داده و راز موفقیتش چیست.

خانواده چندان موافق کارم نبود

از متین شفيعی می‌خواهم از مسیرش در هنر بگویم: «از کودکی به نقاشی علاقه داشتم، البته به جز خود کار، تکنیک‌های دیگر نقاشی را دنبال می‌کردم. ناگفته نماند خانواده‌ام به دلیل این که نقاشی کردن درآمدی ندارد، خیلی موافق این کار نبودند. در کنار نقاشی به شغل‌های دیگری هم مشغول بودم. کارهایی مانند مدیریت فروش و حسابداری و ... تا این که سال ۹۲ که آموزشگاه خود را تأسیس کردم، کارهای دیگر را کنار گذاشتم و فقط نقاشی را به صورت جدی دنبال کردم. از سال ۹۳ نقاشی با خود کار را شروع کردم و خیلی ناخودآگاه به آن رو آوردم. الان ۱۲، ۱۱ سال است که نقاشی با خود کار را به صورت حرفه‌ای کار می‌کنم».

آقای خودکار هستم!

گپ و گفت‌مان سمت نقاشی با خود کار می‌رود؛ شفيعی می‌گوید: «اوایل برای همه باورش سخت بود که بتوان با خود کار چنین نقاشی‌هایی را کشید. فکر می‌کردند که ما تکنیک‌های دیگر را هم به این کار اضافه کرده‌ایم تا این که در کلاس‌های نقاشی با خود کار ثبت نام کردند و از نزدیک با این هنر آشنا شدند. طی این سال‌ها هنر جوان بسیاری داشتم که چه به صورت حضوری، چه مجازی این هنر را دنبال می‌کردند. الان من را در ایران به عنوان کسی که نقاشی با خود کار می‌کند یا به قولی «آقای خود کار ایران» می‌شناسند. نقاشی با خود کار یک تکنیک است. مادر نقاشی سبک‌های مختلفی داریم؛ سبک مادر نقاشی با خود کار، سبک رئال است و بر اساس آن چه واقعی می‌کشیم از این سبک استفاده کردیم».

سبکی با ویژگی‌های خاص

شفيعی در پاسخ به این سوال درباره ویژگی‌های این سبک می‌گوید: «نقاشی با خود کار با بقیه تکنیک‌ها تفاوت‌هایی دارد و مثل همه تکنیک‌ها دارای محاسن و معایبی است. از جمله معایب این تکنیک این است که خود کار پاک نمی‌شود، یعنی اگر هنگام کشیدن نقاشی، خطایی کنی یا هیچ پاک‌کنی نمی‌توان آن را پاک کرد که اشکال بزرگان همین است. البته اگر کسی به صورت حرفه‌ای این هنر را دنبال کند، دیگر کار را خراب نمی‌کند که بخواهد آن را پاک کند. اما نقاشی با خود کار محاسن بسیاری دارد. از

جمله محاسن این است که با توجه به شرایط اقتصادی کشور و نسبت به تکنیک‌های دیگر که تهیه وسایل‌شان گران است و هزینه دارد، مقرون به صرفه است. شما با یک خود کار یک ۱۰ هزار تومانی هم می‌توانید یک نقاشی را بکشید و حتی آن را به مبلغ خوبی هم بفروشید. از دیگر ویژگی‌ها و محاسن نقاشی با خود کار این است که شلوغ کاری ندارد. نکته دیگر در دسترس بودن و قابل انجام بودن این هنر است. شما با یک خود کار و کاغذ (همان مقوایی که ما استفاده می‌کنیم) در مترو، در هواپیما و در سفر می‌توانید به راحتی آن را حمل و نقاشی کنید».

تکنیکی منحصر به فرد در دنیا

کنجکاو و بدانم این تکنیک در دنیای نقاشی چه جایگاهی دارد؟ شفيعی می‌گوید: «در دنیا تعداد افرادی که به صورت حرفه‌ای با خود کار نقاشی می‌کنند خیلی زیاد نیست و نسبت به تکنیک‌های دیگر انگشت‌شمار هستند، چون این تکنیک ۱۰-۲۰ سال است که در دنیا شکل گرفته و در این دوسه سال اخیر خودش را نشان داده و بین مردم جا افتاده است». فرض کنید یک نقاش مبتدی هستد که می‌خواهد در این تکنیک متبحر شود. این هنرمند خوش ذوق مسیر کار را این طور بیان می‌کند: «برای آموزش نقاشی با خود کار، کسی که در نقاشی مبتدی است ابتدا باید نقاشی پایه یا همان اسکسین زدن را کار کند. اسکسین زدن یعنی اسکلت طرحی را که باید با خود کار نقاشی کند، بتواند با مداد شبیه خودش بکشد، بعد بتواند با خود کار آن را حجم بدهد، سایه بدهد و آن نقاشی را زنده کند. این که آموزش این تکنیک، چقدر طول می‌کشد به تمرین هنر جوان و علاقه‌ان‌ها بستگی دارد. در کلاس‌های مایادگیری و آموزش خیلی زمان بر نیست و مثلاً این طور نیست که هنر جویی مدت ۱۰ سال آموزش ببیند تا بتواند تابلویی بکشد. معمولاً هنر جوان طی یکی دوسال آموزش و تمرین می‌تواند تابلویی بکشد که قابلیت قاب کردن و نصب کردن آن در دیوار را داشته باشد و از آن لذت ببرند».

نزدیک به نیمی از مخاطبان من خارجی هستند

اما برویم سراغ این که جایگاه نقاشی با خود کار در کشورمان چگونه است و باز خوردهای جهانی به آثار شفيعی تا چه میزان بوده: «کار من مخاطبان بسیاری دارد، چون اولین نفر در ایران بودم که این تکنیک را شروع کردم و افراد بسیاری من را می‌شناسند. به این دلیل که این کار، تکنیک سختی دارد و شاید از عهده هر کسی بر نیاید چون تمرین زیادی می‌خواهد. بد نیست بدانید باز خوردهای خارجی‌ها نسبت به این نوع کار فوق العاده بوده، حتی می‌توانم بگویم از ایرانی‌ها خیلی بهتر بوده است، حدود ۴۸ درصد مخاطبان پیچ من خارجی‌ها هستند که باز خوردهای فوق العاده‌ای به این هنر دارند و از کامنت‌هایی که می‌گذارند می‌شود فهمید».

حیف است از هنر دور شویم

از این می‌گویم که کاش به جای مجسمه‌های زشت ساخت چین، خانه‌ها با آثار هنرمندان داخلی تزئین شود؛ نظر شفيعی در این باره را بخوانید: «ایران به هنر در دنیا معروف است. حیف است که از این مسیر دور شویم و از تزیینات مصنوعی در خانه‌هایمان استفاده کنیم. به هر حال همه ما یک سری علایق و استعدادها داریم. یکی در زمینه موسیقی، یکی نقاشی، یکی هم در زمینه ورزش استعداد دارد که باید آن را کشف و از آن استفاده کنیم. هنر واقعاً آرامش‌بخش است. جالب است بدانید هنر جوانی داشتم که طی مشاوره‌هایی که داشتند استاد یا مشاور شان به آن‌ها پیشنهاد داده بود که به سراغ نقاشی یا موسیقی بروند تا آرام‌تر شوند».

هنر، تزریق حال خوب است

اما نگاه شفيعی به تاثیر یک اثر روی خود هنرمند هم جالب است: «همان‌طور که گفتیم هنر باعث آرامش روحی روانی و ایجاد اعتماد به نفس می‌شود. ما حتی هنر جوانی در سن پایین داریم. وقتی فرزندمان، کودک یا نوجوان فرقی نمی‌کند، بتواند اثری از خود خلق کند؛ این اثر هنری مورد تشویق دیگران قرار می‌گیرد و این تشویق باعث ایجاد اعتماد به نفس و انگیزه در او می‌شود. وقتی نمایشگاه برگزار می‌کنیم، بعد از این که هنر جو اثرش در نمایشگاه قرار می‌گیرد و خانواده‌اش و دوستانش به نمایشگاه می‌آیند؛ اعتماد به نفس و عزت نفس او بیشتر می‌شود».

چون تمرین زیادی می‌خواهد. بد نیست بدانید باز خوردهای خارجی‌ها نسبت به این نوع کار فوق العاده بوده، حتی می‌توانم بگویم از ایرانی‌ها خیلی بهتر بوده است، حدود ۴۸ درصد مخاطبان پیچ من خارجی‌ها هستند که باز خوردهای فوق العاده‌ای به این هنر دارند و از کامنت‌هایی که می‌گذارند می‌شود فهمید».

می‌شود با هنر پول درآورد؟

از شفيعی می‌پرسم اگر کسی در این زمینه فعالیت کند می‌تواند برای گذران زندگی روی آن حساب کند؟ می‌گوید: «ما هنر جوانی داشتیم که حالا خودشان آموزش می‌دهند. در مجموع در هنر هر کسی در حد معقول و جزو برترین‌های رشته خودش باشد حتماً درآمد زیادی دارد. الان در ایران و جهان مثل گذشته نیست که نقاشی درآمدی نداشته باشد و بگویند درآمد این هنر کم است، به شرط آن که جزو تاپ‌ها باشد، شاید بتوان گفت درآمدشان از چند کارمند هم بیشتر می‌شود».

از هنرم به همه چیز رسیدم

«همان‌طور که می‌دانید لحظه لحظه هنر خاطره است؛ خاطره‌های تلخ و شیرین که البته بیشتر خاطره‌های شیرین بوده؛ موفقیت‌هایی که به دست آورده‌ام، نمایشگاه‌هایی که برپا کرده‌ام، گاهی در شهری پیش آمده که داشتیم به مسیر ادامه می‌دادیم، یک نفر که من را از طریق پیچم شناخته، آمده و به من گفته شما فالان استاد هستید و این برای من خیلی خوشایند است. موفقیت‌هایی هم داشتیم؛ به عنوان مثال دو بار به خارج کشور دعوت شدم. ماه گذشته بود که ورک‌شاپی در قطر داشتم. کار و شغل من چه به لحاظ مالی، چه رزومه کاری برایم هم تفریح بوده و هم کار و هم پول درآوردن که شاید با هیچ شغل دیگری نمی‌توانستم آن را به دست بیاورم و من هر چه در زندگی دارم چه به لحاظ آرامش روحی روانی، چه از نظر مالی از نقاشی بوده است». شفيعی با بیان نکاتی که خواندید درباره نقش استعداد و تلاش در هنر می‌گوید: «تجربه من به خودم ثابت کرده که واقعاً استعداد در هنر شاید ۱۵، ۱۰ درصد نقش دارد. شما اگر استعدادی داشته باشید و آن را با تمرین، مهارت آموزشی و ممارست رشد ندهی، آن استعداد در همان سطح می‌ماند. من این استعداد را خودم داشتم ولی واقعاً تلاش کردم. روزهایی بود که من ۱۰ یا ۱۲ ساعت نقاشی و تمرین می‌کردم. آن قدر تمرین می‌کردم که از درداش چشمانم در می‌آمد و الان دارم مژه‌هاش را می‌بینم. به نظر من در نقاشی یا هر هنر دیگری ۸۰، ۹۰ درصد ممارست، تمرین و آموزش دیدن است. من این نکته را به هنر جویان هم می‌گویم که ممارست، تمرین و آموزش خوب دیدن از همه چیز مهم‌تر است و به نظر من خیلی مهم‌تر از استعداد است».

خلاقیت مهم است اما...

نکته‌ای که شاید ذهن هر مخاطب را در مواجهه با آثار امثال شفيعی درگیر کند این است که وقتی آثاری این چنین رئالیستی کار می‌شوند؛ پس جایگاه خلاقیت چه می‌شود؟ پاسخ این هنرمند بین المللی را بخوانید: «کلاً هنر همه‌اش خلاقیت و نوآوری است. همین که ما با تکنیک جدید خود کار آمدیم کار کردیم خودش یک خلاقیت و نوآوری است و تازمانی که این حس را داریم ادامه می‌دهیم، یک زمانی می‌رسد که تکراری نباشد و جذابیت برای خودت و مخاطب نداشته باشد و می‌توانیم بایک سری تغییرات، ایده‌ها، فکرها و خلاقیت‌ها بهترش کنیم. ولی این طوری نیست که ما شروع کنیم دوباره هفته بعد عوضش کنیم و از این شاخه به آن شاخه برویم. ما باید از نظر توانایی، مهارت و حتی افکار به یک پختگی برسیم. وقتی به این نقطه رسیدیم می‌گوییم خب الان من به این نقطه رسیدم و توانایی ایجاد یک خلاقیت جدید دیگر را دارم. خیلی از دوستان متأسفانه در ایران خیلی باب هست به خاطر این که نشان بدهند ما خلاقیت داریم دست به هر کاری می‌زنند و از نظر خودشان شاید آن کار جذاب بشود، در حالی که آن خلاقیت باید همراه با مهارت، تمرین و فکر باشد، نه این که حالا چون مای خواهیم خلاقیت انجام بدهیم بدون مهارت و توانایی انجامش بدهیم و بگویم مخاطب متوجه نمی‌شود من چی کشیدم و اگر نه من که می‌فهمم. اتفاقاً به نظر من مخاطب خیلی خوب و زود این‌ها را می‌فهمد».

مدرک من هنرم است

اما دوست دارم بدانم از نظر شفيعی تحصیلات آکادمیک چه نقشی در هنر دارد؟ «به واسطه فضای مجازی آدم‌ها آگاهی خیلی بیشتری نسبت به حتی هنر پیدا کرده‌اند. خود من تحصیلاتم هیچ ربطی به نقاشی نداشته، من کلاً در هنر اعتقاد به مدرک ندارم، مدرک ما کار ماست. ما اگر مدرک دکتري نقاشی داشته باشیم اما هنری در آن وجود نداشته باشد و مخاطب چیزی نبیند، صرف آن مدرک به کار نمی‌آید، خلاصه من خیلی موافق مدرک داشتن در هنر نیستم و اعتقاد دارم به این که در هنر مدرک، کار ما، توانایی ما و آن چه که می‌توانیم ارائه بدهیم، هست، نه صرفاً یک کاغذی و یک رزومه کاغذی که بتوانیم قاش کنیم و به دیوار بزنیم. البته من کلی از نمایشگاه‌های مختلف رزومه دارم. جوایزی گرفتم ولی هیچ کدام را هیچ وقت قاشان نکردم، چون به نظر من ارزش هنر من خیلی خیلی بیشتر از آن کاغذهاست».